

Dz.04.0021.59.2022

Uchwała Nr LIX/501/2022
Rady Dzielnicy IV Prądnik Biały
z dnia 29 września 2022 r.

w sprawie nadania nazwy nowobudowanego odcinka tzw. Trasy Wolbromskiej pomiędzy ul. Pachońskiego a torami kolejowymi pn. „Papierni Prądnickich”.

Na podstawie § 3 pkt. 3 lit. k uchwały Nr XCIX/1498/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie: organizacji i zakresu działania Dzielnicy IV Prądnik Biały w Krakowie (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2021 r. poz. 6698); uchwala się, co następuje:

§ 1. Wnioskuje się do Rady Miasta Krakowa o nadania nazwy nowobudowanego odcinka tzw. Trasy Wolbromskiej pomiędzy ul. Pachońskiego a torami kolejowymi pn. „Papierni Prądnickich”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy IV Prądnik Biały

Dominik Franczak

Uzasadnienie:

Przez tereny dzisiejszej Dzielnicy IV Prądnik Biały od niepamiętnych czasów przepływały ciekły wodne wykorzystywane w średniowieczu i czasach nowożytnych jako źródło napędu dla urządzeń przemysłowych takich jak młyny, folusze czy też papiernie. Młyny nad Prądnikiem początkowo zajmowały się głównie produkcją mąki i kaszy na potrzeby aglomeracji krakowskiej, ale działały także młyny garbarskie, folusznice, ślusarskie i papiernicze.

Papier, obok wynalazku druku Jana Guttenberga, był jednym z najważniejszych elementów rewolucji intelektualnej czasów renesansu. Drukowane na papierze książki przyczyniły się do szybszego obiegu myśli i szerokiej wymiany intelektualnej. Kraków jako miasto stołeczne i uniwersyteckie miał duże zapotrzebowanie na książki i szerzej na materiały piśmennicze. Nie powinno zatem dziwić, że bardzo szybko, bo już pod koniec XV wieku w okolicach Krakowa – nad Prądnikiem, powstały pierwsze zakłady wytwarzające papier czyli papiernie.

Pierwsze wzmianki o młynach nad Prądnikiem pochodzą z roku 1304. W XV w. nad Prądnikiem i jego młynówkami w bezpośredniej bliskości Krakowa funkcjonowało już 10 młynów.

Młyny położone były na odnodze Prądnika, która zaczynała się przed dworem biskupim, a następnie płynęła prawie równolegle do rzeki Prądnik przez wsie Prądnik Mały i Wielki. W Prądniku Wielkim łączyła się z Sudółem Dominikańskim i płynęła dalej do Rakowic, gdzie odbijała na południowy wschód i na terenie Olszy łączyła się z głównym korytem Prądnika. W 1268 r. odnotowano na tej odnodze, czyli młynówce, dwa młyny: Hanesz i Niemców. Trzecim młynem był duchacki Rachmłyn. Około 1491–1493 mieszczanin krakowski Fryderyk Szyling (Schilling) przerobił go na papiernię. Poniżej młynów duchackich znajdował się młyn biskupi zwany Żabim Młynem. Został on także, przed 1533 r., częściowo zamieniony na papiernię.

Młyny papiernicze, będące przedsiębiorstwami generującymi dym i hałas, co wynikało z ówczesnej technologii produkcji papieru, dominowały tereny, na których były położone, nadając im specyficzny praprzemysłowy charakter.

Papiernie prądnickie wytwarzały materiał, na którym drukowano liczne księgi i tworzone akta miejskie i ziemskie. Bez papieru tutaj wytwarzanego, renesansowy rozwój Krakowa z całą pewnością przebiegałby wolniej niż w rzeczywistości. Papier prądnicki wykorzystywano głównie w Krakowie, jednakże eksportowano także ten towar na wschód (Litwa, Ruś, Moskwa) i na południe (Czechy, Węgry, Siedmiogród).